

VENTSPILS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBA
SOCIĀLO JAUTĀJUMU KOMITEJA

Jūras iela 36, Ventspils, LV3601, Latvija, tālr.: 63601100; e-pasts: dome@ventspils.lv

Ventspilī

2023.gada 25.maijā

PROTOKOLS Nr. 10

Sēdē piedalās: Guntis Blumbergs, Andris Grigalis, Aigo Gūtmanis, Dace Korna, Aivars Lembergs, Didzis Ošenieks

Sēdē nepiedalās: Bruno Jurševics

Pieaicināti:

Armīns Kleinbergs- Pašvaldības SIA "Ventspils nekustamie īpašumi" valdes priekšsēdētājs

Baiba Līdaka- Ventspils domes administrācijas Dzīvokļu nodaļas vadītāja

Ervins Alksnis- Pašvaldības iestādes "Ventspils pilsētas bāriņtiesa" priekšsēdētājs

Gundega Mekša- Sociālās aprūpes nams "Selga" direktore

Jana Bakanauska- Pašvaldības iestādes "Ventspils Izglītības pārvalde" vadītāja

Kaspars Vitenbergs- Izpilddirektora 1.vietnieks-Ventspils domes administrācijas vadītājs

Sigita Strauta- Pašvaldības iestādes "Ventspils Sociālais dienests" vecākais sociālais darbinieks darbam ar ģimeni un bērniem

Una Lapskalna- Pašvaldības iestādes "Ventspils Sociālais dienests" vadītāja

Protokolē: Ventspils domes administrācijas Domes sēžu sekretāre S.Putniņa

Sēdes norises laiks: 14⁰⁵-15¹⁵

DARBA KĀRTĪBA

1. Par patstāvīgas dzīves uzsākšanu jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma

1. Par patstāvīgas dzīves uzsākšanu jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma

A.Lembergs: Ventspils Sociālajam dienestam tika dots uzdevums apzināt bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu situāciju Ventspils valstspilsētā, izbeidzoties ārpusģimenes aprūpei pēc pilngadības sasniegšanas un sniegt priekšlikumus par iespējamiem atbalsta pasākumiem un informēt, kāda ir situācija uz doto brīdi.

S.Strauta: informē par pārejas posmu, kad bārenis sasniedz pilngadību, kā tiek iekārtota dzīve un kādas ir aktuālās lietas, kas būtu nepieciešamas, lai pārejas posms būtu vieglāks. Kad bārenis sasniedz pilngadību, tad tiek piešķirta dzīvesvieta. Nākot uz Ventspils Sociālo dienestu viņam tiek piešķirts pabalsts patstāvīgas dzīves uzsākšanai, kā arī pabalsts mīkstā inventāra iegādei, kas ir 820 eiro apmērā. Jaunietis, kurš turpina mācīties pēc ārpusģimenes aprūpes saņem ikmēneša pabalstu 109 euro apmērā, gadījumā, ja mācās sekmīgi.

Ventspils Sociālais dienests ir sagatavojis priekšlikumus par iespējamiem atbalsta pasākumiem izbeidzoties ārpusģimenes aprūpei pēc pilngadības sasniegšanas-

1. Turpināt finansēt pilngadīgo jauniešu uzturēšanos ārpusģimenes aprūpē pēc 18 gadu sasniegšanas, ja jauniešs un ārpusģimenes pakalpojuma nodrošinātājs tam piekrīt, līdz laikam, kamēr jauniešs saņem pašvaldības piešķirtu izremontētu īres dzīvokli.

Komitejas locekļi atbalsta priekšlikumu.

2. Rast iespēju nodrošināt jauniešim uzturēšanos uz laiku pašvaldībā esošā jauniešu mājā vai izīrētā dienesta viesnīcā (piemēram, Ventspils Augstskolas viesnīcā).

S.Strauta: piebilst, ka ne vienmēr jauniešim ir izveidojušās atbalstošas attiecības ar aprūpētāju un mēdz būt, ka ir izveidojušās konfliktējošas attiecības, tāpēc tiek paredzētas alternatīvas, kur uz laiku uzturēties, kamēr dzīvoklis nav piešķirts. Ventspils Sociālā dienesta praksē ir bijis viens šāds gadījums, kad sasniedzot pilngadību, jauniešs atteicās dzīvot Sociālās aprūpes namā "Selga" un viņam tika atmaksāta dienesta viesnīca, līdz laikam, kad dzīvoklis tika saņemts.

G.Blumbers: norāda, ka ir nepieciešams laicīgāk meklēt dzīvokli un to remontēt, lai tajā brīdī, kad bārenis sasniedz pilngadību uzreiz ar domes lēmumu tiktu piešķirts dzīvoklis, tad atkristu lieki dienesta viesnīcas izdevumi.

S.Strauta: atbild, ka pašvaldībai tiek paziņots pus gadu iepriekš, ka jauniešs sasniegs pilngadību pēc 6 mēnešiem un vairs nebūs ārpusģimenes aprūpē. Aizķeršanās rodas, ja pus gada laikā dzīvoklis nav paspēts atrast un izremontēt, tāpēc tiek izteikts priekšlikums, tādā gadījumā atmaksāt dienesta viesnīcu. Tiek domāts, ka tie varētu būt pāris mēneši, vidēji ir jāgaida 1-2 mēneši.

B.Lidaka: piebilst, ja bārenis sasniedz pilngadību, tad nākošajā Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes sēdē tiek reģistrēts un uzņemts rindā, un, tad ar lēmumu tiek izīrēts dzīvoklis. Atbilstoši likumam, ātrāk nav iespējams uzņemt rindā, tāpēc objektīvi nobīde paliekot pilngadībai var rasties.

Komitejas locekļi atbalsta priekšlikumu.

3. Atbalstīt jaunieša uzticības personu (aizbildnis, audžuģimenes pārstāvis, ārpusģimenes aprūpes institūcijas pārstāvis, ar ko jauniešim izveidojušās uzticīgas attiecības), piešķirot pabalstu uz laiku, kamēr atbalsta persona kopā ar jauniešu apgūst praksē patstāvīgas dzīves vadīšanai vajadzīgās prasmes, līdz vienam gadam pēc ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma izbeigšanas.

S.Strauta: piebilst, ka pabalsta apmēru Ventspils Sociālais dienests rosina noteikt tādā pašā apmērā, kāds Ventspils valstspilsētā tiek piešķirts audžuģimenei par pienākumu veikšanu (215 eiro apmērā/mēnesī).

A.Lembergs: izsaka priekšlikumu, ka būtu nepieciešams atbalstīt pabalsta apmēru uz 1 gadu, taču inflācijas rezultātā nepieciešams palielināt pabalsta apmēru.

G.Blumbers: jautā, cik lielu pabalstu saņem audžuģimene vai aizbildnis.

S.Strauta: atbild, ka audžuģimene par pienākumu pildīšanu saņem pabalstu 215 eiro apmērā no pašvaldības budžeta un 171 eiro no valsts budžeta. Kā arī pabalstu par katra bērna ēdināšanu mēnesī bērniem no 7 gadiem līdz 18 gadiem pabalsta apmērs ir 258 eiro mēnesī, un bērniem no 0 gadiem līdz 6 gadiem – 220 eiro.

A.Lembergs: jautā, kādas zināšanas un prasmes būtu nepieciešamas uzticības personai. Un kurš izvērtēs vai konkrētais cilvēks atbilst kritērijiem, jo tā tomēr ir profesionāla darbība.

U.Lapskalna: atbild, ka tas varētu būt veidots kā jauns sociālais pakalpojums. Apraksts tiktu izveidots saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kurā būtu norādītas prasības un izglītība. Ar personu tiktu noslēgts līgums.

A.Lembergs: norāda, ka tādā gadījumā, ja tiks līgums noslēgts ar personu, tad ir jābūt kvalifikācijai un novērtējumam. Ja kaut kur jau ir realizēta jauniešu uzticības personas prakse, tad jāņem piemērs no viņiem.

Komitejas locekļi atbalsta priekšlikumu.

4. Lai veidotu un stiprinātu sociālās prasmes, kas nepieciešamas patstāvīgas dzīves uzsākšanai, un veidotu vēlmi lietderīgi vadīt laiku, Sociālā dienesta ieskaitā, vismaz no 15 gadu vecuma būtu nepieciešams mentora pakalpojums, kurš ir līdzās jauniešiem līdz pilngadības sasniegšanas laikam. Kā arī pēc ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma izbeigšanas būtu kā atbalsts.

A.Lembergs: norāda, ka Ventspils pilsētas bāriņtiesa neguva pārliecību, ka šāds pakalpojums jāpiedāvā jauniešiem no 15 gadu vecuma. Vecuma robeža, no kuras piešķirt pakalpojumu ir jāizdiskutē, bet tas nemaina paša pakalpojuma aktualitāti.

S.Strauta: skaidro, ka Ventspils Sociālā dienesta ieskatā mentors būtu nepieciešams vismaz no 15 gadu vecuma, kurš ir līdzās jauniešiem līdz pilngadības sasniegšanas laikam, jo diskusijās par auditu, ko vērtēja Valsts kontrole par atbalstiem ārpusģimenes aprūpē esošajiem bērniem, tika norādīts, ka bērni būtu jāsāk pastiprināti sagatavot patstāvīgai dzīvei no 15 gadu vecuma, taču vecums ir diskutabls jautājums.

A.Lembergs: norāda, ka nav saprotama mentora pakalpojuma vajadzība bērniem, kuri atrodas institūcijās, jo tas pēc būtības ir jādara institūcijai. Tieši tā pat ir ar audžuģimenēm- to pienākumu veic audžuģimene. Bērni jau tiek aprūpēti.

S.Strauta: atbild, ka ārpusģimenes aprūpes bērniem ir augsta riska sliekšnis. Mentors palīdzētu virzīt uz lietderīgu un pozitīvu ikdienas dzīves veidošanu.

D.Ošenijs: piekrīt, ka vajadzība pēc mentora var būt gan bērniem institūcijā, gan audžuģimenē, jo abos gadījumos var būt situācija, ka nav izveidojies kontakts un nav atrasta uzticības persona no viņu vides. Ierosina pašvaldības iestādes "Ventspils pilsētas bāriņtiesa" priekšsēdētāju Ervinu Alksni pastāstīt par pieredzi.

E.Alksnis: skaidro, ka no Ventspils pilsētas bāriņtiesas skata punkta, mentors ir uzticības persona ar kuru tiek veidotas draudzīgas attiecības ārpus dabiskā attiecību loka. Esot ārpus ģimenes aprūpes, jauniešiem ne vienmēr izveidojas emocionāli tuvas attiecība ar pieaugušajiem, tādēļ būtu veidojams specializēts pakalpojums jauniešiem. Norāda, ka pakalpojuma termiņš ir jānosaka, cik ilgi ir iespējams saņemt mentora pakalpojumu. Kā arī vecuma robeža, no kuras piešķirt pakalpojumu ir jāizvērtē individuāli. Ventspils bāriņtiesa uzskata, ka šāds pakalpojums būtu nepieciešams arī bērniem, kuri nav ārpusģimenes aprūpē, bet atrodas ģimenē, un kur pastāv risks uz klaiņošanu un antisociālu uzvedību.

A.Lembergs: skaidro, ka pašvaldības saistošajos noteikumos ir jāparedz par mentora pakalpojumiem, taču izvērtējot katra bērna situāciju individuāli. Taču vēl jānoskaidro vai mentora pakalpojums ir nepieciešams no 15 gada vecuma.

S.Strauta: atbild, ka Sociālā dienesta ieskatā, vismaz no 15 gadu vecuma būtu nepieciešams mentora pakalpojums.

G.Mekša: uzskata, ka sākot no 15 gadiem ir par ātru, taču tas ir izvērtējams katram bērnam individuāli.

D.Ošenijs: norāda, ka mentora pakalpojumam nebūtu nepieciešams vecuma ierobežojumam, jo tas būtu izvērtējams individuāli pēc nepieciešamības.

E.Alksnis: uzskata, ka būtu nepieciešams Ventspils Sociālajam dienestam sociālā darba ietveros izvērtēt šī pakalpojuma nepieciešamību un vecuma ierobežojumu pakalpojumam.

U.Lapskalna: norāda, ja tiks lemts, ka mentora pakalpojums ir nepieciešams Ventspilī, tiks organizēta konsultācija ar Liepājas pašvaldību, kur šāds pakalpojums tiek jau nodrošināts.

A.Lembergs: ņemot vērā izskanējušos viedokļus, izsaka priekšlikumu, ka ir nepieciešami mentora pakalpojumi Ventspils pašvaldībā, nenosakot vecuma ierobežojumu no 15 gadiem, taču noteikt mentora palīdzību katram bērnam vai jauniešim individuāli neatkarīgi no vecuma. Kā arī par nepieciešamajām mentora prasmēm un prasībām lemj Ventspils Sociālais dienests.

Komitejas locekļi atbalsta priekšlikumu, ņemot vērā Aivara Lemberga ierosinājumu.

5. Ikmēneša pabalstu 109,00 euro/mēnesī (jauniešiem ar invaliditāti kopš bērnības- 163,00 euro/mēnesī) izmaksāt visiem jauniešiem pēc pilngadības sasniegšanas, kuri turpina apgūt izglītību, nevērtējot vai sekmes ir sekmīgas vai nesekmīgas.

S.Strauta: ziņo, ka šobrīd, lai saņemtu ikmēneša pabalstu ir nepieciešams būt sekmīgam.

D.Korna: izsakās, ka tas veicinās faktoru, ka jaunieši neapmeklēs skolu, ja pabalsts pienāksies bērniem ar nesekmīgām atzīmēm.

U.Lapskalna: skaidro, ka lielākā daļa bāreņu mācās specializētajās programmās un tiek iegūta pamatzglītība apmeklējot skolu.

Komitejas locekļi atbalsta priekšlikumu.

6. Turpināt ikmēneša pabalsta izmaksu jauniešiem līdz 19 gadu vecuma sasniegšanai.

U.Lapskalna: paturpina, ka neatkarīgi vai jauniešis mācās vai nemācās, šis pabalsta priekšlikums ir paredzēts, lai jauniešis var ikdienas tēriņus segt no šīs summas. Priekšlikums pabalstu maksāt vienu gadu.

Komitejas locekļi atbalsta priekšlikumu.

A.Lembergs: izsaka priekšlikumu Ventspils Sociālajam dienestam sagatavot priekšlikumus par izmaiņām pabalstu apmēros, izvērtējot objektīvi pabalstu apmērus un ņemot vērā inflāciju.

A.Kleinbergs: ierosina pārskatīt standartus, kā tiek remontēti dzīvokļi bāreņiem. Šobrīd nav skaidri nodefinētas vai atrunātas normas, ar kādām iekārtām tiek aprīkoti dzīvokļi, piemēram, vai tiek iebūvēta virtuve vai tomēr tikai ar gāzes plīti un izlietni.

U.Lapskalna: ierosina sagatavotos priekšlikumus par izmaiņām pabalstu apmēros skatīt kopā ar jautājumu par dzīvokļu iekārtošanu bāreņiem.

Komitejas locekļi atbalsta Aivara Lemberga priekšlikumu.

Komitejas priekšsēdētājs A.Lembergs Ventspils Sociālajam dienestam uzdod sagatavot materiālu līdz 2023.gada 15.jūnijam, lai skatītu sagatavotos priekšlikumus par izmaiņām pabalstu apmēros, kā arī, lai skatītu pašvaldības saistošo noteikumu projektu.

K.Vitenbergs: norāda, ka šobrīd tika runāts par bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem pēc ārpusģimenes aprūpes, taču nedrīkst aizmirst arī bioloģiskās ģimenēs dzīvojošos bērnus, ļoti iespējams arī viņiem noderētu mentoru pakalpojumi.

A.Lembergs: piekrīt, ka būtu nepieciešams paanalizēt mentora pakalpojuma jautājumu attiecībā arī uz bioloģiskajām ģimenēm, kas šai lietā būtu ieviešams un pilnveidojams.

K.Vitenbergs: norāda, ka šāds jautājums ir pāri Ventspils Sociālā dienesta kompetencei un jautājums ietver arī Ventspils Izglītības pārvaldes un Ventspils Pašvaldības policijas kompetenci.

A.Lembergs: atbild, ka pēc būtības runa būs par sociālā riska ģimenēm, tātad tā ir Ventspils Sociālā dienesta kompetence. Sociālajam dienestam it jāsagatavo rīkojuma projekts, kuru izpilddirektors K.Vitenbergs koordinēs un spēs koordinēt tālākai darba izpildei.

Komitejas priekšsēdētājs A.Lembergs nosaka laiku Sociālo jautājumu komitejas sēdei 2023.gada 1.oktobrī, lai skatītu sagatavoto jautājumu par ģimenēm, kurām nepieciešams atbalsts vai mentora pakalpojumi.

Sēdes vadītājs,
Komitejas priekšsēdētājs

/personiskais paraksts/

A.Lembergs

Protokolē:

/personiskais paraksts/

S.Putniņa